

พ/ร/2.52

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ครั้งที่ 2/2552

วันศุกร์ที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 เวลา 13.30 น.

ณ ห้องประชุม 501 ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

1. รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย
นายสุเทพ เทือกสุบรรณ	ประธานกรรมการ
2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	รองประธานกรรมการ
3. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์	กรรมการ
4. ปลัดกระทรวงการคลัง
นายนิริศ ชัยสูตร (แทน)	กรรมการ
5. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายอมร เลาหมื่นศรี (แทน)	กรรมการ
6. อัยการสูงสุด
นายสมชาย คูวิจิตรสุวรรณ (แทน)	กรรมการ
7. เจ้ากรมพระธรรมนูญ
พลโทปิยะพล วัฒนกุล (แทน)	กรรมการ
8. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
พลตำรวจเอกวงกต มณีรินทร์ (แทน)	กรรมการ

/9. เลขานุการคณะกรรมการ...

9. เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา
คุณพรทิพย์ จาละ	กรรมการ
10. เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
นายสมชิต สดภูมินทร์ (แทน)	กรรมการ
11. เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
นายอรรณพ ลิขิตจิตถะ (แทน)	กรรมการ
12. เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
นายชาติชาย สุทธิกลม (แทน)	กรรมการ
13. เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
นางเพ็ญจา อ่อนชิต (แทน)	กรรมการ
14. เลขานุการคณะรัฐมนตรี
นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ	กรรมการ
15. เลขานุการสำนักงานศาลปกครอง
นายสุชาติ เวโรจน์	กรรมการ
16. เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม
นายพงษ์เดช วานิชกิตติกุล (แทน)	กรรมการ
17. เลขานุการเนติบัณฑิตยสภา
หม่อมราชวงศ์ประเดิมสวัสดิ์ สวัสดิวัตน์ (แทน)	กรรมการ
18. นายกสภาทนายความ
นายสุชาติ ธรรมาพิทักษ์กุล (แทน)	กรรมการ
19. คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นายทวีศักดิ์ เอื้ออมรวนิช (แทน)	กรรมการ
20. คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
นางวรรณวรางค์ สุทธิชัย	กรรมการ
21. ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม
นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ	กรรมการ
22. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	กรรมการ
23. นายเรวัต น้าเฉลิม
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานยุติธรรม	กรรมการ
24. พลตำรวจเอกชาญชิต เพ็ญเลิศ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชญาวิทยา	กรรมการ

/25.ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงาน...

25. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายชาติรี โชไชย	เลขานุการ
26. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายพลิชฐ์ อัสววัฒนาพร	ผู้ช่วยเลขานุการ
27. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวิทยา สุริยะวงศ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

1. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ติดราชการ
2. ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	ติดราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายศักดิ์ดา หาญบุญตรง	สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
2. นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
3. นายวุฒิกร อินทรภูวศักดิ์	สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
4. นายเอกนัฐ พร้อมพงศ์	สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
5. พันเอก(พิเศษ) เกกิงศักดิ์ เกรือหงส์	สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
6. นายอภิชาติ ศรีม่วง	สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
7. นายสมโภชน์ ราชแพทยสมาคม	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
8. พันตำรวจเอกหญิงพัชรา สีนลอยมา	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
9. ดร. พรชัย ชันยากร	มหาวิทยาลัยมหิดล
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร แยมนิล	มหาวิทยาลัยมหิดล
11. นางสาวพจมาน ไพรงาม	มหาวิทยาลัยมหิดล
12. นายสมณ พรหมรส	สำนักงานกิจการยุติธรรม
13. นายวัลลภ นาคบัว	สำนักงานกิจการยุติธรรม
14. นางสาวดวงหทัย แนวนพนิช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
15. นางเดือนใจ เจริญพงษ์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
16. นายธรา สหายา	สำนักงานกิจการยุติธรรม
17. นางสาวปริญญช จริงจิตร	สำนักงานกิจการยุติธรรม
18. นายจุมพล กฤษณาพรณ	สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุมเวลา 13.30 น.

/ระเบียบวาระที่ 1...

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 1 /2552 เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2552

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2552 ไปยังคณะกรรมการฯ ตามหนังสือคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ที่ ยธ 0902/741-4 และที่ ยธ 0902/746-7 ลงวันที่ 17 มีนาคม 2552 ซึ่งผลปรากฏไม่มีหน่วยงานใดที่ขอแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 1/2552

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

3.1 แนวทางการแปลงแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2552-2555 สู่การปฏิบัติ

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2552 – 2555 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2552 ซึ่งสำนักงานกิจการยุติธรรมฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดขั้นตอนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ สู่การปฏิบัติไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้และความเข้าใจร่วมกัน
- 2) พัฒนากลไกการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานโดยจัดให้มีองค์กรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมและภาคีการพัฒนาต่างๆ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่
- 3) บูรณาการแผนงานและโครงการต่างๆ ที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทฯ
- 4) ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นและประเมินความต้องการของประชาชน
- 5) ผลักดันให้มีการบรรจุสาระสำคัญของแผนแม่บทฯ ไว้ในนโยบายรัฐบาล

ทั้งนี้ เพื่อให้การแปลงแผนสู่การปฏิบัติเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานในขั้นตอนแรก โดยการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เนื้อหาสาระของแผนแม่บทฯ แก่ประชาชนในระดับพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งจะได้ดำเนินการประสานกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องทั้งศาล อัยการ ตำรวจ และหน่วยงานกระทรวงยุติธรรมเพื่อให้เกิดการยอมรับร่วมกันตามข้อเสนอแนะของท่านประธานฯ ซึ่งได้หารืออย่างไม่เป็นทางการกับผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการแปลงยุทธศาสตร์ตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติสู่การปฏิบัติร่วมกันในเบื้องต้นแล้ว

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 3.1)

/ประเด็นอภิปราย...

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้มีประเด็นอภิปราย ซึ่งสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. การเผยแพร่ สร้างความรู้ ความเข้าใจในระดับภูมิภาค เป็นหลักการที่ดี แต่สิ่งที่คณะรัฐมนตรีและประชาชนคาดหวังอยากเห็นผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติฉบับนี้ คือการที่ ศาล สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวงยุติธรรม จะยอมรับและนำแผนแม่บทดังกล่าวไปดำเนินการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงมีการประสานหารือร่วมกันเพื่อจัดทำโครงการต่างๆ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ตามแผนแม่บทฯ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญต่อการขับเคลื่อนแนวทางการแปลงแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติสู่การปฏิบัติ จากนั้นจึงค่อยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและส่วนภูมิภาคได้รับทราบเข้าใจ ยกตัวอย่างการดำเนินงานคือ การนำร่องพัฒนากระบวนการยุติธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาในพื้นที่อื่นๆ ของประเทศไทย หรือการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม

2. ปัญหาที่พบจากการแปลงแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ คือ เป็นแผนวิชาการ ไม่มีแผนปฏิบัติการ และไม่มีคณะทำงานที่จะแปลงแผนดังกล่าวสู่การปฏิบัติและทำได้จริง ยกตัวอย่างโครงการนำร่องแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรมต้นแบบที่จังหวัดนนทบุรี พบว่าไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากปัญหาการประสานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่สอดคล้อง ดังนั้นควรมีการประชุมหารือร่วมกันเพื่อตรวจสอบและแบ่งปันข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน ป้องกันความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองงบประมาณ

3. ควรหาวิธีการที่จะทำอย่างไรให้ผู้บริหารของแต่ละหน่วยงานมาร่วมประชุมและวางหลักเกณฑ์ให้เกิดความครอบคลุมครบถ้วน ซึ่งข้อเท็จจริงพบว่าแต่ละหน่วยงานไม่มีการประสานทั้งในระดับบนและระดับล่างอย่างแท้จริง หากจะแปลงแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติสู่การปฏิบัติจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการอย่างเดียว โดยที่ผู้บริหารไม่รับรู้ รับทราบคงจะประสบความสำเร็จได้ยาก ดังนั้นควรมีการจัดสัมมนาในระดับผู้บริหารที่มีอำนาจตัดสินใจระหว่างศาล อัยการ ตำรวจ กระทรวงยุติธรรม และคณะกรรมการมาร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางการแปลงแผนแม่บทสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

4. ปัญหาเรื่องการประสานงานและการบูรณาการร่วมกัน เป็นปัญหาของระบบราชการไทยที่สั่งสมมายาวนาน ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะปฏิบัติโดยยึดภารกิจของหน่วยงานของตนเองเป็นหลักโดยไม่สนใจเป้าหมายรวม ยกตัวอย่างเช่น การบูรณาการการดำเนินคดีโดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกยุติธรรม ซึ่งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทราบว่ามีปัญหาในเรื่องนิติวิทยาศาสตร์ หรือการยกฟ้องของทางตำรวจ ศาล อัยการ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากติดเรื่องของกระบวนการสอบสวน ตรงนี้อยากให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาระบบการประสานงานและเรื่องนิติวิทยาศาสตร์

5. ปัญหาเรื่องนิติวิทยาศาสตร์และการชันสูตรพลิกศพ กระบวนการดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้การอำนวยการของพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นกระบวนการหาหลักฐาน ถ้าดำเนินการโดยที่พนักงานสอบสวนไม่ได้สั่งการ จะก่อให้เกิดความเสียหายประกอบกับไม่มีอำนาจในการดำเนินงาน

/6. ควรมีการสร้าง...

6. ควรมีการสร้างจิตสำนึกและความรู้สึกว่ากระบวนการยุติธรรมเป็นของประเทศไทย เป็นกระบวนการยุติธรรมร่วมกัน ไม่แบ่งแยกสร้างความรู้สึกเป็นของตัวเอง นอกจากนี้ระบบงานยุติธรรมต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งอาชญากรรมทุกรูปแบบ

มติที่ประชุม

รับทราบและมอบหมายฝ่ายเลขานุการดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

1. ให้ฝ่ายเลขานุการฯ ยกร่างแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติและยุทธศาสตร์แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมภายในประมาณ 15 - 20 วัน โดยอาจประชุมหารือร่วมกันในระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานเพื่อกำหนดแนวทางต่าง ๆ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา

2. ภายหลังจากคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการจัดประชุมโดยเร็ว(ประมาณ 15 วัน)ระหว่างคณะกรรมการฯ และผู้บริหารศาล สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการแปลงยุทธศาสตร์ตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมสู่การปฏิบัติ โดยอาจจัดเป็น 2 วัน วันแรกเป็นการพิจารณาแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ส่วนวันที่สองจะเป็นการพิจารณาแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

3.2 แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม พ.ศ.2552-2555

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ผ่านความเห็นชอบแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. 2552-2555 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2550 ซึ่งประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและบูรณาการข้อมูลสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การแก้ไข กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 3.2)

มติที่ประชุม

มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ยกร่างรายละเอียดแผนปฏิบัติการตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม และนำเสนอต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา จากนั้นจึงนำไปพิจารณาในการประชุมระหว่างคณะกรรมการฯ และผู้บริหารของศาล สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการแปลงแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมสู่การปฏิบัติ โดยดำเนินการพร้อมกับการแปลงแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติตามมติการประชุมวาระ 3.1

/3.3 สรุปผลการประชุม...

3.3 สรุปผลการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม พ.ศ.

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน มาตรา 81 (4) กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ดำเนินการเป็นอิสระ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ปรับปรุงบทบัญญัติบางมาตรา และมีประเด็นที่ขอให้กระทรวงยุติธรรมพิจารณาว่าควรกำหนดคณะกรรมการที่ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมตามร่างพระราชบัญญัตินี้ในบทเฉพาะกาลหรือไม่ ซึ่งกระทรวงยุติธรรมพิจารณาให้ความเห็นว่าควรกำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติเป็นคณะกรรมการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมรักษาการตามร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 3.3)

ประเด็นอภิปราย

กระทรวงยุติธรรมได้มีประเด็นข้อสังเกตเพิ่มเติม ซึ่งสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

- ในบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้สำนักงานกิจการยุติธรรม ทำหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม และให้ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมทำหน้าที่เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมจนกว่าจะมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ควรมีกำหนดระยะเวลาในการจัดตั้งสำนักงานฯ ที่แน่นอน มิเช่นนั้นจะส่งผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ต้องแบ่งภาระงานมารับผิดชอบในส่วนนี้ ส่งผลกระทบต่อภารกิจอื่นๆ ของสำนักงานกิจการยุติธรรมและกระทรวงยุติธรรม

- หากมีการกำหนดให้สำนักงานกิจการยุติธรรมทำหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ในเรื่องงบประมาณดำเนินงานของคณะกรรมการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม รัฐบาลควรประสานสำนักงบประมาณในการจัดเตรียมงบประมาณในส่วนนี้ให้สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

- ควรมีการพิจารณาแนวทางอื่นๆ ประกอบเพื่อเป็นตัวเลือกให้แก่สภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ ยกตัวอย่างอาจเสนอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมในชุดแรกเพื่อความรวดเร็วโดยไม่ต้องกำหนดให้มีการรักษาการณ จากนั้นหากจะพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมในชุดต่อมาค่อยดำเนินการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบโดยผ่านกระบวนการรัฐสภา

มติที่ประชุม รับทราบ และให้นำความเห็นเพิ่มเติมของกระทรวงยุติธรรมไปชี้แจงเพิ่มเติมแก่คณะกรรมการกฤษฎีกา โดยอาจจะขอแปรญัตติเพิ่มเติมรายละเอียดในบทเฉพาะกาล

/ระเบียบวาระที่ 4 ...

ระเบียบวาระที่ 4

เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 แนวทางและมาตรการเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์ในสังคมไทย

แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2552-2555 ได้กำหนดเป้าหมายแนวทางและมาตรการ เพื่อยุติความขัดแย้งและสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคมในยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการป้องกันอาชญากรรมและลดการเกิดข้อพิพาท และยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการประนีประนอมข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ดังนั้น เพื่อให้เกิดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมและรองรับตามยุทธศาสตร์ สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้ริเริ่มโครงการ“โครงการเยาวชนพลยุติธรรม” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินโครงการประสบความสำเร็จและยั่งยืนต่อเนื่อง จึงได้กำหนดแนวทางสำหรับการพิจารณา ดังนี้

- 1) นำเนื้อหาสาระและรูปแบบกิจกรรมต่างๆ ของโครงการเยาวชนพลยุติธรรม ที่ผ่านมา บรรจุในหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ
- 2) จัดหลักสูตรฝึกอบรมเกี่ยวกับความยุติธรรม ความสมานฉันท์ และรูปแบบกิจกรรมต่างๆ แก่นักศึกษาของสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ผลิตครูผู้สอน เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ และคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ
- 3) ติดตามประเมินผลบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมดังกล่าว รวมทั้งครูผู้สอนที่ยังไม่เคยผ่านหลักสูตรตามข้อ 2) เพื่อส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรมและความสมานฉันท์แก่นักเรียน นักศึกษา อย่างต่อเนื่องและจริงจัง
- 4) สนับสนุนให้มีโครงการเยาวชนพลยุติธรรมต่อไป เพื่อต่อยอดและรองรับกิจกรรมตามหลักสูตรการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาที่ได้มีการฝึกค้นและวางรากฐานไว้ตามข้อ 1) ข้อ 2) และข้อ 3)
- 5) ขอกการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อดำเนินการตามกิจกรรมดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 4.1)

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้มีประเด็นอภิปราย ซึ่งสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. โครงการดังกล่าวมีสิ่งที่ต้องพิจารณาคือ การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานจากข้อมูลปรากฏในเอกสารพบว่ามียุทธศาสตร์ 2 ประเภท
 - (1) นักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในระบบการศึกษา จะต้องดำเนินการเป็นจำนวนเท่าใด
 - (2) เยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา จะกำหนดเป้าหมายในระดับอำเภอหรือระดับจังหวัด

/2. โครงการดังกล่าว...

2. โครงการดังกล่าวมีข้อสังเกตในเรื่อง ระยะเวลาสิ้นสุดของโครงการและโอกาสที่เด็กและเยาวชนจะได้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งในหลักการและวัตถุประสงค์โครงการที่ต้องการเสริมสร้างจิตสำนึกของเด็กและเยาวชนในเรื่องความถูกต้อง ความยุติธรรมให้รับรู้และเข้าใจในสิทธิ หน้าที่ของพลเมืองเป็นสิ่งที่ดี เป็นโครงการที่ควรสนับสนุนแต่วิธีการประยุกต์ปฏิบัติควรมีแนวทางอย่างไร จากข้อมูลพบว่าจำนวนเด็กและเยาวชนที่ได้รับการอบรมมีประมาณสองแสนกว่าคนซึ่งถือว่าเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ ประเด็นไม่ได้อยู่ที่จำนวนเด็กที่ได้รับการอบรมแต่อยู่ที่เมื่อเด็กได้รับการอบรมแล้ว สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ นอกจากนี้ วิธีการสมัครเข้าโครงการที่กำหนดให้มีการคัดเลือกซึ่งจะมีทั้งเด็กที่ได้รับการคัดเลือกและไม่ได้รับการคัดเลือก ทำให้ขัดกับเป้าหมายที่ต้องการจะอบรมเด็กและเยาวชนทั้งหมด วิธีการที่ดีที่สุดคือการอบรมครูผู้สอน และกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนที่ชัดเจน จากนั้นจึงประเมินผลจากการอบรมของครู และเด็กที่ได้รับการอบรมในแต่ละรุ่น ซึ่งจะเกิดผลสำเร็จของโครงการมากกว่า ทั้งนี้ ต้องประสานกระทรวงศึกษาธิการเพื่อกำหนดหลักสูตรและแนวทางต่าง ๆ ที่ชัดเจน

3. การพิจารณาโครงการดังกล่าวต้องคำนึงถึงภารกิจของคณะกรรมการว่าจะกำหนดเป็นภารกิจแบบใด เป็นคณะกรรมการด้านนโยบายหรือคณะกรรมการด้านปฏิบัติการ หากเป็นคณะกรรมการด้านนโยบายจะมีหน้าที่เพื่อกำหนดทิศทาง แนวทาง หรือนโยบายต่างๆ ให้แต่ละหน่วยงานไปดำเนินการโดยจะไม่เกี่ยวข้องกับการตั้งงบประมาณ หากเป็นคณะกรรมการด้านปฏิบัติการจะต้องไปดำเนินโครงการต่าง ๆ และจัดตั้งงบประมาณเอง ซึ่งในส่วนนี้ต้องพิจารณาว่าจะนำงบประมาณในส่วนไหนมาดำเนินการ หากปันงบในส่วนของสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม จะก่อให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ในความคิดเห็นภารกิจของคณะกรรมการโดยหลักควรเป็นคณะกรรมการนโยบาย

4. ควรให้กระทรวงศึกษาธิการเข้ามามีส่วนร่วมในการอบรมเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษา โดยกำหนดเป็นหลักสูตรที่ชัดเจน ซึ่งอาจเริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา สำหรับเด็กและเยาวชนที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษา อาจให้กระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าภาพประสานกับศาล สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มติที่ประชุม เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ในยุทธศาสตร์ที่ 1 และยุทธศาสตร์ที่ 2 ประสบผลสำเร็จ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอแนวทางการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็นคือ

1. กรณีเด็กและเยาวชนในระบบการศึกษา เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการพัฒนา เสริมสร้างจิตสำนึกรักความยุติธรรม ความสามัคคีและความปลอดภัย และปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้รับรู้ในเรื่องหน้าที่พลเมืองที่ดี สิทธิของบุคคลและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งเสริมสร้างจิตสำนึกคุณธรรมในด้านต่างๆ โดยแทรกสาระในเนื้อหาหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนของเด็กและเยาวชนทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา

/2. กรณีเด็กและเยาวชน...

2. กรณีเด็กและเยาวชนที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษา มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรม เป็นเจ้าภาพประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ศาล สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทย เพื่อจัดทำค่ายอบรมเยาวชนในเรื่องดังกล่าว โดยให้ครอบคลุมถึงการส่งเสริมสถาบันครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้ให้ไปกร่างรายละเอียดโครงการและนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

4.2 โครงการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม พ.ศ.2552 -2555 สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดโครงการนำร่องระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมต้นแบบ เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบและพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเรื่อยมา โดยมีเป้าหมาย คือ มีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC : DATA EXCHANGE CENTER) ที่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน โดยระยะแรกจะมีระบบงานให้บริการ 5 ระบบ

1. ระบบสืบค้นข้อมูลประวัติบุคคลอัตโนมัติ
2. ระบบสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคดี
3. ระบบการติดตามสถานะคดี
4. ระบบการส่งสำนวนเอกสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ระบบ Video Conference เพื่อการผลัดฟ้องฝากขังระหว่างศาลกับเรือนจำ

นนทบุรี และเรือนจำบางขวาง

ความคืบหน้าการดำเนินงาน

ด้านนโยบายและความร่วมมือ ขณะนี้มีหน่วยงานเข้าร่วมโครงการ ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรมทั้งหมด 12 หน่วยงาน

ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี ติดตั้งศูนย์คอมพิวเตอร์ในการบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ระบบเครือข่าย และระบบรักษาความปลอดภัย ติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ทำหน้าที่ Query Manager ให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงาน ป.ป.ส. กรมการปกครอง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และ สกอ.เมืองจังหวัดนนทบุรี

ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม ปัจจุบันมีฐานข้อมูลจากหน่วยงานที่เข้าร่วมในการแลกเปลี่ยน จำนวน 7 หน่วยงาน ได้แก่ กรมการปกครอง กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสถานีตำรวจภูธร จังหวัดนนทบุรี

/ด้านเครือข่าย...

ด้านเครือข่ายการเชื่อมโยงระบบ โดยมีระบบเครือข่าย และระบบ Video Conference ระหว่างศาลจังหวัดนนทบุรี กับ เรือนจำบางขวาง และ เรือนจำจังหวัดนนทบุรี

ด้านบุคลากร ฝึกอบรมผู้ใช้งานระบบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ทั้งหมด 150 คน และฝึกอบรมผู้ดูแลระบบ จำนวน 60 คน

ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน

1. ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้าน IT ของหน่วยงาน
2. ปัญหาเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูล

มติที่ประชุม ให้นำประเด็นข้อมูลปัญหาอุปสรรค และแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารของศาล สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาแปลงยุทธศาสตร์ตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติและแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมสู่การปฏิบัติ เช่นเดียวกับการประชุมวาระที่ 3.1 และ 3.2

4.3 โครงการยกย่องผู้ทำคุณประโยชน์ให้กับกระบวนการยุติธรรม

ตามมติการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2552 ให้คณะกรรมการด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและประชาสัมพันธน์ำข้อสังเกตของกรมศิลปากรเรื่องชื่อ “รางวัลยุติธรรมธร” ไปหารือร่วมกันให้ได้ข้อสรุป และนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติอีกครั้ง

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและประชาสัมพันธน์ได้มีการประชุมและหารือร่วมกัน ในการประชุม ครั้งที่ 1/2552 วันที่ 7 เมษายน 2552 โดยที่ประชุมมีมติ ดังนี้

1. เสนอยืนยัน คำว่า “ยุติธรรมธร” เป็นชื่อรางวัลพระราชทานต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยได้อธิบายเหตุผลและที่มาของชื่อรางวัล ดังนี้
 - ตามที่ผู้แทนกรมศิลปากรได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับชื่อรางวัลว่าหากมีบุคคลใดที่คิดจะออกเสียงเล่นคำหรือเน้นเสียงหนักเบา ส่งผลให้ชื่อรางวัลมีความหมายเปลี่ยนไป ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าคำที่ถูกมากำหนดเป็นชื่อรางวัล สามารถนำมาเล่นคำเน้นเสียงหนักเบาได้ทั้งสิ้นไม่จำกัดว่าจะใช้ชื่อรางวัลเป็นชื่อใด โดยให้เน้นย้ำถึงที่มาและหลักการในการตั้งชื่อรางวัลมากกว่า
 - รางวัล “ยุติธรรมธร” มิได้เป็นรางวัลของกระทรวงยุติธรรม แต่เป็นรางวัลที่มอบให้แก่บุคคลทั่วไปซึ่งทำคุณประโยชน์หรือสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการพัฒนาขึ้นในกระบวนการยุติธรรม
 - การกำหนดชื่อรางวัล เป็นการมองภาพที่กว้างกว่ากรอบของกฎหมาย ซึ่งคนทั่วไปมักเข้าใจคำว่ายุติธรรมหมายถึงกฎหมายเท่านั้น ทั้งนี้ หากกำหนดชื่อรางวัลเป็น “นิติธรรมธร หรือ เนติธรรมธร “ จะมีความหมายในลักษณะแคบ เนื่องจากในปัจจุบันการใช้คำว่า “นิติหรือเนติ” จะใช้เฉพาะที่

/เกี่ยวข้องกับกฎหมาย...

เกี่ยวข้องกับกฎหมายเท่านั้น และรางวัลที่ได้มีการมอบรางวัลสำหรับนักกฎหมายมืออยู่แล้ว เช่น รางวัลนักกฎหมายดีเด่น ของมูลนิธิอาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ แต่รางวัลด้านกระบวนการยุติธรรมยังไม่มีเป็นรูปธรรมชัดเจน

2. เพิ่มข้อความคำว่า “พระราชทาน

(ชื่อ-สกุล).....” ที่ด้านหลังเข็มเชิดชูเกียรติเพื่อเป็น

เกียรติแก่ผู้ได้รับรางวัล

3. เห็นควรให้นายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติเป็นผู้ลงนามในประกาศเกียรติคุณ และขอพระบรมราชานุญาตรับพระราชทานพร้อมกับเข็มเชิดชูเกียรติ

ประเด็นอภิปราย

ประธานคณะกรรมการด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและประชาสัมพันธได้ชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมในประเด็นข้อสังเกตของกรมศิลปากรที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับชื่อรางวัลคำว่า “ยุติธรรม” ซึ่งโดยรากศัพท์แท้จริงของคำว่า “ยุติธรรม” มากจากคำว่า

- ยุติ มาจาก ยุช รากศัพท์แปลว่า ประกอบ , ควร (ยุช + ตี = ยุติ , ยุติติ)

- ธรรม มาจาก ทร รากศัพท์แปลว่า ทรง (ทร + รม = ธรรม)

ประกอบกับความหมายของคำว่า “ยุติธรรม” มีความหมายที่ดี ลึกซึ้ง มีคุณค่า และมีลักษณะเฉพาะ

มติที่ประชุม

เห็นชอบและมอบหมายฝ่ายเลขานุการเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของรางวัล ที่มาและรายละเอียดความหมายคำว่า “ยุติธรรม”, “ยุติธรรม” และ “ธรรม” รวมทั้งประวัติการก่อตั้งกระทรวงยุติธรรมในหนังสือถึงสำนักเลขาธิการเพื่อประกอบการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานรางวัล

4.4 ร่างรายงานประจำปีคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

พ.ศ. 2551

ด้วยมาตรา 10 (8) และ 16 (6) ตามพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2549 ได้กำหนดให้สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดทำเนื้อหาาร่างรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2551 ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมวาระ 4.4)

/มติที่ประชุม...

มติที่ประชุม ให้จัดทำรายงานประจำปีคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2551 พร้อมกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ซึ่งจะเป็นการประหยัดงบประมาณ ประกอบกับจะได้นำผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ชุดนี้รายงานต่อคณะรัฐมนตรี

ระเบียบวาระที่ 5 **เรื่องอื่น ๆ**

- ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

- คณะอนุกรรมการด้านพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติได้แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ ซึ่งการประชุมครั้งนี้มีคณะอนุกรรมการที่ขอปรับปรุงองค์ประกอบ คือ คณะอนุกรรมการด้านพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม โดยขอเพิ่มเติมคณะอนุกรรมการฯ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี สุภราทิตย์
2. พันโท ดร.เผด็จ หนังสือ
3. พันโท ดร.เจียรนัย วงศ์สอาด

มติที่ประชุม เห็นชอบ

เลิกประชุม เวลา 15.30 น.

(นางสาวดวงหทัย แนวนพนิช)

ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการการยุติธรรมแห่งชาติ

ผู้จกรายงานการประชุม

(นายพิสิทธิ์ อัสววัฒนาพร)

รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม